

СТАРОПЛАНИНСКИ ВОДОПАДИ ПО КОЛЕДА

На 21.12.1996 ние, група туристи от пешеходен клуб Тодор Пътов - Кремиковци потеглихме на поход в Централен Балкан - най високата част на Стара планина. Целта ни беше да разгледаме забележителностите в района на хижа Соколна и хижа Тъжа. Водач на групата (около 20 човека) беше планинският спасител от Павел Баня Пламен Трошев. От изходния пункт Павел Баня тръгнахме в посока хижа Соколна, изкачвайки се постепенно по пътеки със сухи листа и оголели дървета. Пътят ни минаваше през резерват Соколна- красива долина с високи стръмни скали и буйни потоци. Следобед стигнахме в хижата и решихме докато е все още светло да посетим близкия водопад. Влязохме в дълбоко дере, където в една скалиста местност от около 30 м. височина се спускаше чудесно пръскало. На мястото на пада беше се образувало малко басейнче. Направихме снимки с кинокамерата на Кирчо. През това време водачът успя да се изкъпе в ледената вода на пръскалото....о..ле..ле. Когато падна мрак се прибрахме в хижата. На топло с китарата и туристическите песни вечерта беше разкошна.

Рано сутринта потеглихме за хижа Тъжа. В началото склонът беше ужасно стръмен, а ни чакаше дълъг път. Целта беше да изкачим Зли връх 2197м, да обходим масива на Триглав - Малък и Голям Триглав и Пиргус- и да слезем на коларския път при хижа Триглав, отстояща на 13 км. от хижа Тъжа.

Този ден времето е лошо, стеле се мъгла, прехвърчат ситни снежинки и духа силен вятър. При силно намалена видимост нашият водач доказа, че добре се справя със задачата си. Достигаме вр. Триглав, но за голямо съжаление не можем да видим никаква панорама.

Започваме да слизаме към реката в подножието на Зли връх. Това е един от притоците на река Тъжа. Тръгваме по нейното течение и проследяваме много красиви падове, водоскоци, буйни и пенливи потоци, каскадни водопади, 4 на брой, които извайват скалата в причудливи форми с множество опасни въртопи...Камера-менът Кирил Стоилов заснема всичко, а след това започваме обратното изкачване от долината към върховете, за да се отправим към хижа Триглав и от там-за х. Тъжа. На места движим по

много стръмни и мокри отвесни скали, почти сме алпинисти. След няколко-часово ходене по силно пресечен терен-сред потоци, дрета, хребети-пристигаме в х. Триглав. Но няма време за бавене. Вземаме по един топъл чай и продължаваме към х. Тъжа - като мазохисти- вече мокри и уморени. Чакат ни още 13 км. Малко преди мръкване достигахме до водопада под вр. Голям Кадемлия. Той е много внушителен с 30 до 60 м. пад на водата - като две отделни мощни струи съвсем близо до пътя ни.

Уви, вече е тъмно, а хижата е все още далеко....В 18.30 сме вече в х. Тъжа. Тя е гостоприемна и добре отоплена. Хиждарят ни посреща радушно. Нарича ме Мадам Бътерфлай. Облича се като поп и благославя наляво и надясно. Голяма скица е.

На печката къкри топла супа, от която си похапваме с удоволствие. Група алпинисти, пристигнали педи нас вече пеят и свирят на китара и устна хармоничка. Днешният ден беше много тежък за нас. Уморени и мокри, все пак сме много доволни от красивите гледки, които имахме възможност да видим благодарение на водача ни.

Програмата за следващия ден беше завръщане в София през село Тъжа. Но омаяни от толкова красоти не желаем да се прибираме толкова бързо. В крайна сметка половината група остава за още един ден. Решаваме да спим на х. Триглав или х. Русалка. На другия ден (трети пореден) тръгваме от х. Тъжа. Времето вече е по-топло, има добра видимост. Отклоняваме се специално, за да видим друго природно чудо- Пенчовския водопад. Той е един от най-дългите, разположен е на 3 каскади като на всеки от трите последователни пада водата се вихри в дълбоки идеално гладки цилиндрични корита, които тя е изваяла с годините. След всеки пад тя прорязва дълбоко скалите, извивайки се в големи меандри докато достигне следващия пад и т.н. Продължаваме пътя си по вторични била край още един красив водопад. Гледката е поразяваща! Тръгваме по течението на р. Тъжа без път ни пътека. Наближаваме х. Триглав, но тя е на другия бряг на реката. Мост няма, налага се да газим в ледените води на Тъжа. На другия бряг откриваме още един природен феномен - красива каменна тринога. Провираме се за здраве и по един черен път в крайна сметка достигахме заветната хижа мокри и уморени. Вече сме на топло и

уютно място. Следва нова туристическа вечер с китара и много песни. Това са чудесни моментим със смях и веселба....туристически рай.

На 4-тия ден решаваме да посетим водопада на Бабска река, съвсем близо до х. Тъжа. Изкачваме се по течението на реката и проследяваме целия пад на водата. Слънцето грее ласкаво, времето е меко за декември. Отново ни омайва поредната природна забележителност. Продължаваме по планинския път и влизаме по течението на р.Тъжа, за да проследим нейните падове, меандри и буйни притоци. Пътешествието е наистина страшно интересно, но и сложно. Бреговете на реката са много стръмни, а и често се налага да я пресичаме от бряг на бряг поради липса на друга възможност за придвижване. Авантюристи! Скалите са мокри и обрасли с мъхове, внимаваме за всяко движение поради хлъзгането...

Тъжа наистина е много красива и буйна с нейните мъхести брегове и жълтите листа, които покриват голяма част от брега....Но времето тече, трябва да се прибираме. Затова се отклоняваме от поречието на Тъжа мчлко преди водохващането над селото. Изкачваме се в продължение на час докато достигнем планинския път за село Тъжа. И така - на връх Бъдни Вечер, в 16.00 ч. ,останали почти без храна, ние сме в село Тъжа. Влизаме в първия срещнат магазин за да осигурим препитанието си и да се подкрепим. Много уморени, но доволни от преживяното, въпреки трудностите, се качваме на влака за София. В 21ч. пристигаме в столицата.

Завърши един разкошен поход. Отдавна не бяхме виждали толкова природни феномени за толкова кратко време. Очите ни са пълни с красиви гледки от Централния Балкан. Още дълго ще си спомняме за този изключително интересен поход, особено след изложбата от снимки на Пламен Трошев, показана в Кремиковци и в столицата. Невероятно вълнуващо пътешествие.

Yonka MATOVA